

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZÁGI KERÜLETÉNEK NAPILAPJA

A reakció reménysége az éhség, a gazdasági csőd! Húzzuk át a reakció számításait! Mutasuk meg, hogy a magyar nép igenis fel tudja építeni saját országát!

(Májusi kiáltvány)

ÚJ FELADATOK ELŐTT

Irta: Rákosi Mátyás

Huszonöt év óta először ünnepli szabadon a magyar munkásság a május elsejét. A dolgozók nemzetközi seregszemléjéhez a német fasizmus vérben és tűzben összeomló romjai nyújtják a történelmi hátteret. A Vörös Hadsereg lobogója leng Berlin szívében. A rengeteg szenvedés és szorongás után a felszabadulás boldog ujjongásával üdvözli Európa és a világ a nagy Szovjetuniót, a hősi orosz hadsereget s bölcs vezérét, Sztálint, akiknek elsősorban köszönhető, hogy ma a fasiszta fenevad végsőt vonaglik, s halálját küldi az angol-szász katonák és munkások felé, akik annyi állhatatossággal és szervezethez járultak hozzá a győzelem kivívásához.

A magyar nép, a magyar munkásság negyedszázad reakciós elnyomása után szívvel-lélekkel osztozik az örömben, ami a világ haladó nemzetét ezekben a történelmi napokban eltölti. Száz sebe dacára, melyet a német rablók és saját nyilasai ütöttek rajta, bizakodó élniakarással tekint a jövőbe. Tudja, hogy a demokratikus erők nemzetközi győzelme a legbiztosabb záloga a saját feléledésének is és el van szánva, hogy itthon, a saját partján alaposan elvégezi azt a munkát, amit a Vörös Hadsereg és a szövetségesek csapatai a német és olasz fasizmus földjén most fejeznek be.

A fiatal magyar demokrácia e téren, a saját reakciójának leküzdésében jelentős győzelmet vívott ki, amikor a földosztással kirántotta a talajt a feudális nagybirtok alól. Közvetve és közvetlenül a feudális ezerhordások gyámoltották és növelték nagyra azt a rendszert, mely felelős érte, hogy romhalmazz a magyar főváros, a virágzó Dunántúl s egy évszázad munkájának eredménye veszett el a fölünk idegen rablőháborúban. A földosztás gyors és fegyverrel végrehajtása nemcsak azt mutatja, hogy a magyarság végre gyökerénél ragadta meg az évszázados bajt. Az a rend és szervezettség, melyet a falu népe ennek a korszakalkotó reformnak megvalósítása körül tanúsított, egyben az eddig legelnyomottabb, legelesettebb magyar népi réteg kitűnő értekezési bizonyítványa is.

A földosztás az egész demokratikus magyar nép műve volt. A földigénylőkön kívül kivették belőle részüket a városi dolgozói is. Száz meg száz ipari munkás járta és járja a falvakat, hogy segítsen és tanácsal szolgáljon ott, ahol akadály vagy nehézség mutatkozik. A gyárak dolgozó népe jól megértette, hogy a földosztás

győzelme a falun, a városban is a demokratikus erők győzelmét jelenti. A májusi verseny, az önkéntes, hősi munkavállalásnak ez a nálunk új formája elsősorban a földhözjuttatottak megsegítését tűzte ki célul s ezzel tettekben juttatta kifejezésre a falu és város dolgozóinak szolidaritását. A májusi verseny csak egy megnyilvánulása volt az ipari munkásság politikai érettségének és áldozatkészségének. Amit a gyárak dolgozói a felszabadulás óta létrehoztak, az a magyar munkásság történetének legragyogóbb fejezetét alkotja. Aki kételkedik abban, hogy a szervezett munkásság — és rajta túlmenően a gyárak és üzemek egész népe — minden tekintetben megérett arra, hogy elfoglalja a nemzet vezetésében a helyet, melytől a reakció eddig elűtötte, az nézze meg az utolsó hónapok teljesítményeit. Koplalva, önzetlenül, fegyverrel és történelmi hivatásának világos felismerésével dolgozott az utolsó hónapokban a magyar munkásság s ha ma újra bizakodóan nézhetünk a jövőbe, ha a romokon megindul a termelés, az új élet, úgy ebben övé a siker főrésze.

A magyar demokrácia meg erősödésének két döntő tényezője, az ipari munkásság és a falu földhözjuttatott népe, megfelelt a várakozásoknak, amit a nemzet hozzájuk fűzött. Megfelelt a várakozásoknak a haladó intelligenciának az a része is, mely csatlakozott hozzájuk. De kevés eredményt ért el — sőt bevallhatjuk, kudarcot vallott — a demokrácia a fasiszta maradványok elleni harcban és nem tudta eltávolítani a reakciót a közhivatalokból. Alábecsültük e téren az ellenség erejét és szívósságát. Új nekilendülésre van szükség. Reméljük, hogy a népbírósgok és igazoltatások új rendje, végre e téren is meghozza azokat az eredményeket, melyek nélkül nem foghatunk az új feladatokhoz.

Pedig ezek a feladatok sürgősen jelentkeznek. Haladéktalanul hozzá kell látnunk a gazdasági felépítéshez. Mindenekelőtt randbe kell hoznunk a nemzet vérkeringését biztosító vasutat és postát. Ide kell összpontosítanunk erőfeszítésünk javát. Hozzá kell fognunk Budapest és a háború dúlta városok épületeinek tatarozásához, nehogy az ősz a tető- és ablak nélküli házakkal találjon bennünket. Gondoskodnunk kell a földhözjuttatottokról, akiknek vetését csak úgy tudjuk learatni, ha idejekorán gyártunk számukra kaszát, kapát, alkatrészeket az aratógé-

pekhez. Számba kell vennünk a meglévő munkaerőt, biztosítanunk kell a munkakötelezettséget, nehogy a felépítés terhe csak azoknak vállára nehezedjen, akik eddig is elől jártak az áldozatok vállalásában. Arányba kell hoznunk a béréket a gyorsan emelkedő árakkal s meg kell akadályoznunk, hogy a pénz fenyegető elértéktelenedése újra csak a dolgozókat, a munkásokat és tisztviselőket rétegeztse.

E feladatok megoldása a demokrácia, a népi erők hatalmas gyarapodását jelentené. És itt mutatkozik az új veszély. A reakció, mely elvesztette csatáját a földosztásnál, melynek számításait a gyárakban keresztül húzta az üzemi bizottságok és a munkásság önfeláldozó, fegyverrel megatartása, most arra készül, hogy szabotálja a felépítés nagy és nehéz művét. Arra spekulál, hogy ha a demokrácia vereséget szenved a felépítés gazdasági terén, úgy ez a vereség szükségszerűen átcsap politikai terebe is. Abban reménykednek a felépítésnek e szabotálói, hogy e tervük megvalósítására nem lesznek elég erők a közvélemény és a demokrácia kormányban lévő erői.

Ezt az országrontó szándékot a munkásság idejekorán felismerte. A két munkáspárt és a szakszervezetek közös májusi kiáltványa ezért hangsú-

lyozta, hogy „Az ország újjáépítésének feltétele erős, demokratikus kormány, melynek munkáját nem gátolja a reakciós befolyás, mely tud és akar kormányozni! A Magyar Nemzeti Függetlenségi Front kormánya a magyar újjáépítés, a szabotáló reakció elleni kiméretlen harc kormánya kell, hogy legyen.“ A város és falu dolgozói, s velük együtt az egész magyar nemzet olyan kormányt követelnek, mely erőteljesen támogatja a kisipart és a munkásság vállalkozóit, aki részt akar venni a felépítés nagy és nehéz művében, de kiméretlenül lesújt azokra, akik reakciós elvakultságukban a gazdasági káoszra és zűrzavarra spekulálnak s szabotálják az újjáépítést.

A magyar demokratikus újjászűlétes nemzetközi előfeltételei — először a modern történelem folyamán, — adva vannak. A szabadság és a reakció harcában a fasizmus végső vereséget szenvedett. A célok, melyekért a magyar munkásság, a népi Magyarország küzd, az egész haladó emberiség céljai. Körülöttünk csupa olyan állam, mely leszámolt a saját népellenes erőivel: a nagy Szovjetunió, a megújított Jugoszlávia, Románia, Csehszlovákia. A kör most zárult be azzal, hogy az újra függetlenné vált Ausztriában is létrejött a demokratikus

erők kormánya. Az országon belül is kijáérték eddig az erőpróbát azok a széles dolgozó rétegek, melyek jól és gyorsan végrehajtották a földreformot és annyi sikerrel kezdték meg a felépítés munkáját. Művük jelentősége nemcsak az ország belső életére hat ki. Kifelé a szomszéd népeknek, az egész világnak azt mutatja, hogy nálunk is megvannak a demokrácia alappillérei, azok az oszlopok, amiken szilárdan épülhet fel az egészséges, őszinte jóviszony, mely a jövőben a környező nemzetekhez és a haladó szabadságszerető országokhoz fűzi hazánk sorsát. A küszöbön álló újjáépítés sikere sem lesz csak a demokratikus erők belső győzelme, hanem élniakarásunknak és életképességünknek újabb, nemzetközileg is ható bizonyítéka. A május elsejének hatalmas naggyűlései, ahol résztvett a magyarság haladó részének színe-java, nemcsak a dolgozó erők összefogását, nemcsak ezt az élniakarásunkat és életképességünket demonstrálták, de az elszántságot és meggyőződést is, mely minden akadály dacára felépíti az erős, boldog és szabad Magyarországot s így vezeti vissza a haladó nemzetek közösségébe, oda, ahonnan a magyar reakció bűneiből annyit esztendőknön át ki volt rekesztve.

Teljes felszámolás előtt az észak-német front

Brit csapatok benyomultak Dániába — Jugoszláv csapatok elfoglalták Fiumét — Rangoon elesett

Moszkva, május 4. (MTI) A szovjet népek örömteljes hangulaban ünnepelték meg május elsejét. Örömközöz hozzájárult, hogy ezekben a napokban küzdik le véglegesen a nagy veszedelmet. Nagy szolgálatot tett ezzel a Vörös Hadsereg az egész világnak. Óriási érdeklődés és tisztelet övezi a Szovjetuniót. Nemcsak, mert katonai hatalma felülmulhatatlannak és megtörhetetlennek bizonyult. Nemcsak azért, mert szétzúzta az Európát fenyegető imperializmust. A Szovjetunió haditechnikája oly magasfokú, mint amire még barátaink sem számítottak. Az 1941/45-i hősköltevény a gazdasági erők legnagyobb összefogásának és próbatételének köszönhető. És ezt a próbát fényesen megállták a Szovjetunió népei.

A Szovjetunió megselemlkedése idején kijelentette, hogy egyetlen földrészen sem törekszik új területek megszerzésére. Most eljött az idő, hogy megmutatkozzék, vajjon álljuk-e a szavunkat. És bebizonyítottuk,

hogy bár legyőztük Németországot és szövetségeseit, az apró ragadozókat, akik valamennyien rablőszándékkal törtek a Szovjetunióra és ezekkel leszámolhattunk volna, de ezekkel éppen ellenkezőleg jártunk el. Ez országok nem is tagadják, hogy tartottak tőlünk. Ezzel szemben olyan méltányos elbánásban részesültek, amire nem is számítottak. Finnországban Paasikivi kijelentése szerint a választások úgy zajlottak le, hogy a Szovjetunió képviselői a legkisebb nyomást sem gyakorolták a népre. A Vörös Hadsereg minden országban, ahol járt, felszabadította a haladó erőket, Magyarországon, Romániában, Lengyelországban megalkották a földreformot. Nemcsak a fasisztól szabadítottuk fel az európai országokat, de támogattuk a reakció elleni harcukat is. Ez az, amire épp oly büszkék vagyunk, mint arra, hogy a Vörös Hadsereg tüzte ki Berlin falaira a győzelem zá-

Teljesen széthullott az Észak-németországi védelem

Moszkva, május 4. A Szovjet Tudósító jelenti:
Az 1. bjeleorusziai arcvonal csapatai Berlintől északnyugatra Wittenberge városától délkeletre kijutottak az Elba folyóhoz, egyesültek a szövetséges amerikai csapatokkal.
Május 2-án Berlinben 21 óra után az arcvonal csapatai foglyulejtettek még több mint 20.000 német katonát és tisztelet és ezenkívül 10.700 kórházakban fekvő

beteg német katonát. Ezek között van Bauer altábornagy, Gonten fő-törzsorvos, a berlini rendőrség egészségügyi főnöke, Ratenhuber vezérőrnagy és Sailer tábornok, Göbbels irodafőnöke.
Az 1. ukrán arcvonal csapatai május 2-án Berlin körzetében foglyulejtettek több mint 34.000 német katonát és tisztelet és zászmányoltak 37 harcokosít és rohamlöveget, valamint 140-nél több tábori ágyút. A foglyok között van

Raben vezérőrnagy, a 236. német gyaloghadosztály parancsnoka.
A 4. ukrán arcvonal csapatai folytatták támadásukat és május 3-án elfoglalták Tesin (Tesch) városát, fontos közlekedési csomópontot és a német védelem erős támaszpontját.
Csehszlovák partizánok foglyulejtették és átadták csapatainknak Müller vezérőrnagyot, a 162. német tankhadosztály parancsnokát.

Dánia irányában nyomulnak előre a brit csapatok

London, május 4. Németország második legnagyobb városa egyetlen puskalövés nélkül megadta magát. Wilhelmshafen és Emden eleste között áll. A hamburgi rádió mai adásában már a brit csapatok parancsnokának utasításait közvettette, mely szerint a német csapatok maradjanak helyükön, a katonai felszerelést pedig hagyják érintetlenül. A hamburgi lakossággal közölték azt az utasítást, hogy ma déli 1 órától maradjanak otthon. A záróra megszüntetése a polgári lakosság magatartásától függ. A hamburgi rádió volt a németek utolsó nagy állomása.
Az Elbától nyugatra Oldenburg elesett.
A brit csapatok nagy erővel nyomulnak észak felé Schleswig-Holsteinen át Dánia irányában.

és így valószínűleg ostromra kerül sor.
Salzburgban óriási méretű fosztogatás folyik.
A helyzet olyan veszedelmes, hogy Salzburg parancsnoka elrendelte, hogy a várost éjszaka világítsák ki és a lakosságnak nem szabad házból kimozdulni.
A délnémetországi ellenállás is

összeomlóban van. Legutóbbi hírek szerint az amerikaiak 10 km-re állanak Innsbruck határáról és mindössze 40 km-re Salzburgtól. A németek soraihan teljes a zűrzavar. Innsbruckban pl. egy német zászlóját közölte a 103. amerikai hadosztállyal, hogy meg akarja adni magát, de a közte és az amerikai között lévő második hadosztály nem tette le a fegyvert

Fiume és Póla Tito csapatok kezén

London, május 4. (MTI) Tito marsall hadijelentése közölte, hogy a jugoszláv csapatok elfoglalták Fiumét és Pólát, valamint az Isztriai félsziget nagy részét. Ujé-

landi csapatok a 8. hadsereg előtt járván, benyomultak Trieszthe és elfogadták a német helyőrség fegyverletéti ajánlatát.

Német vérengzések adatai — 13 kötet

A szövetséges főhadiszállás befejezte a Franciaországban elkövetett német atrocitások kivizsgálását. A jelentés 13 kötetet tölt meg. Ennek alapján azok a becslések, melyek szerint a németek 150.000 franciát öltek volna meg, nagyon optimisták. E kötetek egyes fejezeteinek címei: „Tömeges kivégzések”, „Megtorlások”, „Városok kifosztása”, „Emberök megkínzása”, „Asszonyokon elkövetett erőszak”. A jelentések szerint a németek egyik kedvenc kínzása volt a petróleumfürdő. A „pácienst” testét erősen bedörzsölték petróleummal, majd meggyújtották és halálra égették.

landi csapatok a 8. hadsereg előtt járván, benyomultak Trieszthe és elfogadták a német helyőrség fegyverletéti ajánlatát.

Rangoont elfoglalták az angolok

London, május 4. A 14. brit hadsereg csapatai benyomultak Rangoonba, Burma fővárosába, mely a világ egyik legnagyobb kikötője. A britek jelenleg a Távolkelet leggyorsabb hadjáratát hajtották végre. Amerikai óriási re-

pülőerődök lecsaptak a japán anyaország déli szigeteire, Kiusura, valamint Honanra. Legutóbbi jelentések szerint ausztráliai csapatok partraszálltak Borneo, valamint Tarham szigetén.

Május 1. a Szovjetúnióban

Rendkívüli pompával ünnepezték az idei május elsejét Moszkvában. A Vörös-téren nagy katonai parádé volt, az óriási tömeg nagy részét Sztálint, a Vörös Hadsereg főparancsnokát. Május elsejének előestéjén megszűnt az elsőtétítés Moszkvában. A „Pravda” szerint a Moszkvában kigyúlt világosság szimbóluskusan az egész világ világsága is és a kiülvágitott Moszkvával szembe állítja a romokban heverő Berlint. Az „Izvesztia” vezércikkében az orosz dolgozók tömegeiből kikerült Vörös Hadsereget dicsőíti.

zetője Jerjan, a szocialista munka hőse. A gyár által előállított ágyúk tüze egyaránt pusztította a német seregeket Moszkva alatt, Sztálingrád falainál, a Dnyepernél, a Visztula mentén és Berlin utcáin. „Öröm és büszkeség tölti el szívünket” — jelentette ki az egyik lakatos, majd így folytatta: „Sztálin marsall, múlt év november 6-i beszédében kijelentette, hogy a Vörös Hadsereg most az a küldetés vár, hogy szövetségeseink seregeivel együtt végleg szétzúzzák a német fasiszta hadsereget és kitérjék Berlin fölé a győzelem lobogóját. Sztálin szavai beteljesedtek, csapataink kitértek Berlin fölé a győzelem lobogóját. A nagy honvédelmi háború befejezése pedig a legközelebbi jövő kérdése. A mi kötelességünk most az, hogy továbbra is fáradhatatlanul, megfeszített erővel dolgozzunk, hogy pompás ágyúinkkal megrakott vonatokat küldhessünk dicső Vörös Hadseregünk után.

Moszkva, május 4. Sztálin marsall hadseregparancsnok május elseji hadparancsa az ország minden városában és falujában óriási lelkesedést váltott ki. Mindenütt megfogadták, hogy becsülettel fogják teljesíteni szerett vezetőjük, Sztálin útmutatásait.
Nagy lelkesedés közepette zajlott le a május 1-i ünnepség az egyik ágyúgyárban, melynek ve-

Rövid külföldi hírek

Dönitz tengernagy Prágát kórházvárosnak nyilvánította.

A spanyol kormány hivatalosan közölte, hogy Lavall és négy társát Barcelonában fogva tartják. Hajlandók kiadni őket a szövetségeseknek.

Könyvelési szakiroda
Vörösmarty-u. 24.

MARX KÁROLY

az öntudatos munkásosztály első igaz vezére, szervezője, tanítója. A német és francia forradalmak, a klasszikus angol közgazdaságtan, a francia utópista szocializmus, a klasszikus német filozófia és a rohamosan kibontakozó angol kapitalizmus tanulmányozása adta a reális, szilárd alapot, amelyen Marx világformáló nagy műve felépült. Harcos tanítást egy évszázada írják zászlóikra a felszabadulásra törő munkástömegek. Ezeket a harcos munkásszövegeket lengette vidáman az idej szabad májusi szél és ma hódolattal hajtjuk meg azokat a tudományos szocializmus alkotója születésének évfordulóján.

nin és Sztálin felismerték és megőrizték Marx tanításának forradalmi magját. Marx szellemében szavait nem dogmának, hanem a cselekvés vezérfonalának tekintették. A tudatos és tudatlan félremagyarázók, hamisítók álgazságait rombadöntve megmutatták a világ dolgozóinak, hogy a marxizmus a munkásosztály szervezett tömegek kezében verhetetlen fegyver, amellyel a bérabszolgátság rendszerének szétzúzása után felépíthetik a szabad népek szabad társadalmát.

Marx Károly — a XIX. század forradalmi mozgalmainak élharcosa, — lángszű vezetője a világ proletáriátusának. A modern tudomány az ő kezében nemcsak a társadalom és a természet megismerésének pszichológus eszköze, a tudományt a forradalmak tüzeiben hatalmas, harcos fegyverré kovácsolta. „A filozófia eddig a világot külféleképpen magyarázta, most arról van szó, hogy megváltoztassuk” — hirdette Marx, — a történelmet az emberek formálják! Marx halhatatlan tanítása: a marxizmus, a társadalmi rendszer megváltoztatásáért küzdő munkásosztály győzhetetlen fegyvere lett.

A Magyar Kommunista Párt a marxizmus — leninizmus pártja. Nem erekléként őrzi a nagy harcosok művét, hanem fegyverként veszi kezébe, amellyel a magyar népek is kivívja teljes felszabadulását. A Magyar Kommunista Párt Marx, Lenin és Sztálin tanításainak világot megváltoztató szellemét vallja magáénak és a munkás-, paraszttömegek mind szélesebb rétegét emeli fel ennek tudatára. A munkásság, parasztság és értelmiség öntudatos, harcos fiainak fegyvermeztett pártja és a marxizmus következő alkalmazása biztosítja a magyar nép felemelkedésének.

Marx művének mesteri alkalmazásában és továbbfejlesztésével harcolt és nyert hősi csatát a cári elnyomatást szenvedő népek élénjáró pártja: az orosz kommunista párt. Az oportunisták hitvány szolgálata azon mesterkedett, hogyan vehetné el mindjebbiban a marxizmus fegyverének életét? A helyett, hogy a marxizmus kardját forgatták volna, oldalukra akasztották díszkardként, Le-

A májusi ünnepen lelkesen felvonuló dolgozók milliói azt bizonyítják, hogy Marx, Lenin útja, az út, amelyen a Magyar Kommunista Párt jár, helyes. Jelszavaink, célkitűzéseink milliók szívében vernek visszhangot, milliókat mozgatnak meg, harcos tömegeket állítanak csatába. Minden reakciós fondorlat ellenére a dolgozók legjobbjai a munkásság és parasztság élén Marx, Lenin zászlóival ki fogják vívni a magyar nép végső győzelmét!

RADÓ ISTVÁN

Soronkívül végeztek ki Murait

Ismeretes, hogy a nagykövetség hírt, Murait a néptörvényszék kötélfaltal halálra ítélte. Miután a Nemzeti Főtanács a kegyelmi kérvény elutasította, a kivégzésnek 2-án reggel meg kellett volna történni. A kivégzés időpontját azon-

ban megváltoztatták és Murai Lipót alezredes május elsején d. u. 1 órakor soronkívül felakasztották. Az ügyeletes fogházról szerint a nagykövetség gyilkos az akasztófa alatt is cinikusan viselkedett.

Az új népbírósági rendelet alapján dolgozik már a népbüszség

Két egyetemi tanár, Kovács Ferenc orvoskari és Mackay Sándor teológiai professzor ügyét a rendőrség áttette a népbüszséghez, amely mindkettő ellen elrendelte az előzetes letartóztatást s így a népbírósági tárgyalást az ügyészesség jogházában várják meg.
A rendőrségen kívül most már, főleg vidékről, az igazoló bizottságokhoz is özönlének az ügyek a népbüszség-

seghez a Népbíróságon keresetül. A Vásáry-tesztvérek szabotázs-ügyét is ide utalta a Nemzeti Bizottság. Az új rendelet sokszorosítása és áttanulmányozása a Népbíróság működésében most némi késedelmet okoz, de szó van arról, hogy Debrecenben felállítanak még egy Népbíróságot, akkor a munka az új rendelet szellemében újult erővel indul me-

Meteor-mozgó

Ma szombaton május 5-én
Külvárosi Őrszoba
Főszereplő: Karády Katalin
Előadás kezdete: 3, 5 és 6 óra. Pénztár 2 órakor.

Petőfi-mozgó (volt Vígyszínház)

Mai műsor: A francia himnalkotás kimagasló remeke
GIBRALTÁR
Nagy kém-dráma
Viviane Romance és Erich v. Stroheim főszereplésével.
Legújabb orosz híradó.
Előadás kezdete fel 4, 5 és 7-ór, vasárnap 2 órakor is. Pénztárnyitás köznapon 1-ór, vasárnap d. e. 11 óráig.

APOLLO-MOZI

Előadások kezdete: fél 4, 5 és fél 7-ór, vasárnap 2-ór is.
A láthatatlan asszony
Főszereplők: Virginia, Lionel Barrymore.

A nemz...
előtt 11 ó...
nappal az...
zottság pe...
kozott H...
mányzó...
A politika...
tisztázva...
ék ki vé...
A szűke...
plenáris...
ig elnök

állami...
ság jog...
iratot...
akár a...
Magyar...
alkotm...

gadása...
a mag...
felelt...

A jav...
boncz...
szólt ho...
minősítv...
tását és...
dását.

Szabó...
fejtette...
ben hatá...
elfoglalm...
azoknak...
hurcoltat...
és márt...
vagy az...
bűnösnek...
lomrajut...
zók aká...
egyenese...
arán tör...

Egész...
vékony...
demok...
nyomt...

1936-ban...
munkáss...
részének...
hogy a...
tasztrófá...
tet: fele...
nyomás...

— Ha...
mozgalm...
lehetőség...
szerveke...
ben és a...
sorsdönt...

háború...
únió e...

Közvetlen...
a Magyar...
a képes...
totta. Né...
március

Hor

Tariska...
ban hang...
thyék ne...
mus me...
sek, han...
politikát...
lom lever...
a fehér...
mertető...
demokrat

NEHEZ

Horthy Miklós háborús bűnös

A Nemzeti Bizottság ülése

A nemzeti bizottság tegnap délután 11 órakor ülést tartott. Két nappal az ülés előtt a nemzeti bizottság politikai bizottsága foglalkozott Horthy Miklós volt kormányzó megkerülésének tényével. A politikai pártok, álláspontjukat tisztázva, a tegnapi gyűlésen fejezték ki véleményüket.

A szűkebb politikai bizottsági és plenáris ülést is a nemzeti bizottság elnökének, dr. Juhász Nagy

Sándornak kezdeményezésére hívták össze.

— Néhány nappal ezelőtt — mondotta Juhász Nagy Sándor — a londoni rádió hírül adta, hogy Horthy Miklóst az amerikaiak védőrizetbe vették. Erre a hírre bizonyos fokú zavarrá támadt a társadalomban. Közvéleményünk tájékoztató rétege örömeinek adott kifeje-

zést és nemzeti hős magaslatára akarta emelni Horthyt, mint akit a nyilasok elhurcoltak. Szükséges, hogy Debrecenben, a nemzetgyűlés megalakulásának városában állást foglaljunk, épp ezért a következő javaslatot terjeszttem elő a kormányhoz való megküldés céljából.

Javaslat

„Magyarország azzal a ténnyel, hogy az ideiglenes nemzetgyűlés önmagát az állami szuverenitás birtokosának nyilvánította, ténylegesen a demokratikus köztársaság jogállapotába jutott. A debreceni Nemzeti Bizottság erre a tényre támaszkodva feliratot intéz a nemzeti kormányhoz, hogy akár a nemzetgyűléshez tegyen előterjesztést, akár a politikai bizottságra támaszkodva tegyen nyilatkozatot az alábbiak szerint: Magyarország jelenleg demokratikus köztársaság jogállapotában van, az ország végleges alkotmányát az általános választás alapján összeülő nemzetgyűlés fogja meghatározni.

A debreceni Nemzeti Bizottság egyúttal kifejezi azt a véleményét és ennek elfogadását kéri az ideiglenes nemzeti kormánytól is, hogy Horthy Miklós volt kormányzó a magyar népek számot adni tartozik 25 éves kormányzása tényeiről, különösen pedig felelni köteles a háború megindítása és folytatása körüli tevékenységéről.

Horthy a felelős október 15-ért

A javaslatához elsőnek Labonczi András (szoc. dem.) szólott hozzá, törvénytelennek minősítve Horthy uralomrajutását és népellenesnek uralkodását.

Szabó István (M. K. P.) kifejtette, hogy a Horthy-kérdésben határozott álláspontot kell elfoglalni. Tisztáznunk kell, azoknak van-e igazuk, akik elhurcoltatásáért nemzeti hőssé és mártírrá akarják avatni, vagy azoknak, akik háborús bűnösnek tartják. Horthy uralomrajutása nemcsak a dolgozók akarata ellenére, hanem egyenesen azok legyilkolása árán történt.

Egész 25 évi politikai tevékenysége a kibontakozó demokratikus erőket elnyomta, bitóval és börtönnel fogadta.

1936-ban, amikor a magyar munkásság a polgárság egy részének támogatásával felveti, hogy a német orientáció katasztrófába sodorja a nemzetet: felelete terrorisztikus elnyomás volt.

— Horthy a Szálasi-féle mozgalmat legális működési lehetőséghez juttatta, elnézte szervezkedésüket a hadseregben és amikor a magyar nép sorsdöntő kérdés előtt állott,

háborúba vitte a Szovjet-unió és a szövetségesek ellen.

Közvetlenül október 15-e előtt a Magyar Front politikusaival a kapcsolatfelvételt elutasította. Nemcsak a Béke Párt március 19-e előtt kelt memo-

randumára nem válaszolt, de elutasította a tárgyalást a románok és finnek háborúból kiválása után is.

Javaslatuk, hogy a fegyverszünet sikeres végrehajtására fegyverezzék fel a munkásságot, nem talált meghallgatásra,

mert Horthy a fegyverszünettel egész reakciós rendszerét át akarta menteni és ezért sem a demokratikus pártokkal, sem a hadsereggel nem mert együttműködni. Ezek a mulasztások tudatosan történtek és ezek vitték katasztrófába az országot.

Kétségtelenül erős Horthy-kultusz volt Magyarországon, de e mögött az ellenforradalom állt. Az egész Horthy-kultusz kiszolgált a német fasizmust és

egyed kell értenünk Jugoszláviával, amikor Horthy a háborús bűnösök listájára felvette.

Leitner Jenő (Polg. dem.): Az indítványt elfogadom, mert a politikai oportunitás ezt kívánja. A háborús bűnösség felvetését nem tartja időszerűnek. A javaslatot egyebekben elfogadja.

Kovács Gyula (Nemzeti Parasztpárt): Magyarországot a háború folyamán úgy igyekeztek Horthy reakciós köréi beállítani, mint aki kétszínű politikát folytat. Azt igyekeztek elhitetni, hogy csak kényszerből harcol a szövetségesek ellen, de a kapcsolatokat titokban fenntartja velük. Ez nem volt igaz: ezt mutatja az olasz fegyverszünetet követő terror, ami megakadályozta, hogy Magyarország is kövesse az olasz példát.

Horthy-reakció — magyar fasizmus

Tariska István felszólalásában hangsúlyozta, hogy Horthyék nemcsak a Szálasi-fasizmus megvalósulásában bűnösök, hanem maguk is fasizista politikát folytattak. A forradalom leverése után 1919—21-ben a fehér terror, a fasizmus ismertető jegyeit mutatja: antidemokratikus és antiparlamen-

tális demagógia mellett a véres munkáselnyomást. Ezt csak külpolitikai és belpolitikai nyomásra változtatták meg, a fasizmus iránti rokonszenvük állította Magyarországot Mussolini oldalára. Németországtól, míg az a weimari demokráciában élt, távol tartották magukat, de rögtön felfe-

Izléses kivitelű
Női szandálok
HEGYI-nél, Piac-utca 53. Hungária épülete.

dezték a német-magyar sorsközösséget, amint Hitler uralomra került.

Horthyék politikai elgon-

A kormány nemcsak bizalmat kér, hanem bizalmat is ad

Miklós Béla rádióbeszéde május elsején

A miniszterelnök május elsején a magyar rádióban elhangzott beszédében üdvözölte az ország népet és a határon túl élő minden magyart. Hálával és bizalommal köszöntötte a Szovjetuniót, Amerikát és Angliát szabadságszerető népet. Hangsúlyozta, hogy az elmulasztott rendszer hamis propagandájával szemben

a magyar rádió ezentúl az igazság szócsöve lesz.

Beszédében röviden ismertette az elmúlt hónapok eseményeit és rámutatott a jövő útjára.

Az ideiglenes nemzeti kormány első kötelessége volt

teljes szakítás a múlttal, vizsgálat és a jog- és társadalmi együttélés újjáépítéséhez, a néphez, a demokratikus törvénykezéshez.

A múlttal való szakításból következett a Németországnak való azonnali hadüzenet és a Szovjetuniótól és a Szövetséges nagyhatalmaktól való fegyverszüneti kérelem. Felállították az új magyar hadsereget is, amely végre valóban magyar és amely soha többé nem fog oktalanul és jogtalanul támadni. A kormány biztosította a demokratikus szabadságjogokat, a sajtószabadságot, gyülekezés és egyesülés szabadságát és a vallás-szabadságot. Ebben az országban ezentúl mindenkit megillet a jogok egyenlősége, bármi legyen a vallása vagy az anyanyelve. A szabadság jogait azonban nem értelmeltük helytelenül és felfoszlattuk a fasizista pártokat és egyesületeket. A legsürgősebben megbüntettjük azokat, akik felelősek a Magyarországon az elmúlt évek alatt történt eseményekért.

Ami a jövőt illeti, a jelszó: a legszorosabb együttműködés Moszkvával, a legharmónikusabb együttműködés szomszédainkkal.

Belpolitikánkban eddigi munkánk legfontosabb eredménye a földre-

dolása a német fasizmustól csak abban különbözött, hogy nem német, hanem saját uralmuk alatt akarták a magyar fasizmust megteremteni.

Gömbös fasizista diktatúrája nem véletlen jelenség, hanem Horthyék támogatták. A háborúbalépésért nem egyedül Bárdossy, a március 19-i megszűlésért nemcsak Sztójay, és október 15-ért nemcsak Szálasi a felelős, hanem Horthy is, mert ezekről neki tudni kellett és ezek ellen intézkednie kellett volna.

Révész püspök vallomása

Révész Imre püspök az elnök indítványával tartalmilag és fogalmazásban egyaránt egyetért. Külön kell választanunk a történelmi tényeket a történelmi legendáktól. A Horthy-legendában a magyar értelmiségi rétegek súlyosan meg voltak tévesztve. Az egyház sem kivétel ez alól. Ez azonban — mondotta — sohasem csak a megtévesztő, hanem a megtévesztettek hibája is. A debreceni református egyház megtévesztésében jelentősen szerepelt az, hogy Horthy Miklós apja, Horthy István igen tisztés szerepét

Molnár József (M. K. P.) a munkásság terrorizálását, Csósz László (F. K. P.) a szabadságvesztés helyettesítését és ezzel az értelmiség elhallgattatását hozta fel. A zsidóüldözéssel párhuzamosan hatalmas éváb térhódítás történt — mondotta — Kovács János szerint a munkásság Horthyt sohasem is merie el vezetőjének.

Barcza Lajos kifejtette, hogy a múlt háború végén, amikor a fegyverszüneti tárgyalásoknál a reakciók uralma és az ország érdekei között kellett választani, Horthyék az ország érdekeit dobták el. Jugoszláviának 1941 tavaszán megüzent háború kérdésében a Szovjetunió javaslata ellenére jártak el.

töltött be a református egyházban és ezt a tiszteletet átvitte fiára is. Az egyháznak ezért a megtévesztésért a felelősséget vállalniuk kell és ezért vezekelniük kell. Ezt az egyház megírja!

Kifejtette ezután Révész püspök, hogy az egyház a királyság visszaállítására érdekében nem fog egy szót sem hallatni.

A vita lezárása után a nemzeti bizottság az elnök javaslatát elfogadta, azzal a módosítással, hogy felveti benne Horthy háborús bűnösségének kérdését is.

form. Az ipari munkásság helyzetén is segíteni akarunk munkakalkulációkkal és munkabéremeléssel, fejlesztjük a munkásvédelmi intézményeket, segítünk a kisipar- és kiskereskedelm boldogulását is. Az adózásnál a progresszivitás elve fog érvényesülni.

A szabad Magyarországon a kormány nemcsak bizalmat kér, hanem bizalmat is ad a népeknek, mert csak az egymás iránti bizalom és a jövőbe vetett hit ad erőt ahhoz, hogy felépítsük a demokratikus Magyarországot.

A miniszterelnökön kívül a demokratikus pártok vezetői is rövid beszédet mondtak. Tildy Zoltán hálával emlékezett meg a Vörös Hadseregről, Sztálin marsallról és azokról a szovjet hőökről, akik magyar földön adták életüket a népek szabadságáért. Rá-

kosi Mátyás a magyar dolgozók nevében üdvözölte az új rádiót, majd díszrelelt emlékezett meg arról, hogy a májusi versenyek megmutatták a magyar munkásság politikai érettségét. Szakasits Árpád a nap történelmi jelentőségét méltatta, a munka teremtő és megújító erejéről beszélt és arról, hogy a magyar dolgozók méltó lesznek ország testvéreikhez. Supka Géza a modern realizmus polgári útjáról beszélt és a haladó értelmiségnek az emberi szabadságért vívott küzdelembe történő bekapcsolódásáról. Kovács Imre rámutatott arra, hogy a május elseje a parasztság ünnepe is, különösen az idén, a földreform végrehajtásának évében. Kossa István üdvözlését küldte az új földtulajdonosoknak, a világ dolgozóinak és legfőképpen a Szovjetunió díszes hadseregének.

Tárcaközi bizottság tárgyalja a lakbérrendeletet

Elterjedt a hír, hogy a lakbéréket általában húsz százalékkal emelik. Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint ez így nem felel meg a valóságnak. A lakbéremelés terve most van kialakulóban, többféle elgondolás alapján. Hétfőn délelőtt az igazságügyminisztériumban tárcaközi értekezlet kezdte meg az egyes javaslatok megvitatását. Az újjáépítési kormánybiztos részéről olyan lakbéremelési terv kerül döntés elé, mely szerint a lakók csak kölcsön formájában bocsássák a háztulajdonosok rendelkezésére a

felemelt összeget, helyreállítási célokra. Később ezek az összegek a rendes lakbérből levonásba kerülnek. A lakbéremelés semilyen körülmények között nem történik másként, mint a lakók jövedelmével arányos progresszív alapon.

Csokonai-színház

Ma szombaton május 5-én

Nem házasodom

Előadás kezdete fél 5 órakor

Csokonai-színház

Irodalmi Kamaraszínháza

a Városi zeneiskola előadóterében

A SZENT LÁNG

kezdete 5 órakor.

A debreceni Zsidó Szövetség Ifjúsági csoportja a 29-én elmaradt

hangversenyt

május 6-án tartja meg az Anya-ika dísztermében a deportáltak javára

HIREK

Itjúsági egység — pártba lépési tilalom

Teleki Pál közoktatásügyi miniszter a napokban a demokratikus szabadságjogokkal szöveget ellentétben álló rendeletet adott ki, amelyben megtiltotta a középiskolai tanulóknak, hogy politikai pártok tagjai legyenek.

Az ifjúság szervezkedése az egész országban teljes erővel folyik, mindenütt egységes demokratikus ifjúsági szervezeteket létesítenek, mert az ifjúság belátta, hogy csak úgy érheti el célját, úgy harcolhatja ki jogos követeléseit, ha egységes szervezeteibe tömörül, a pártpolitikai ifjúsági szervezkedés csak hátrányos lehet az

amúgy is megzavart ifjúság számára. Ebben a szervezkedésben semmiféle rendelet vagy tilalom nem akadályozhatja meg az ifjúságot, de — és itt kapcsolódik a miniszteri tilalomhoz — abba nem hagyunk belecsúszni, hogy minden ifjú egyénileg és természetesen a középiskolások is, ne csatlakozhassék ahhoz a politikai párthoz, amelyhez legjobb meggyőződése szerint tartozni akar.

A mai magyar ifjúságot nem kell jogaiban korlátozni, ez az ifjúság meg fogja találni az utat, amelyen haladnia kell.

A FŐIGAZGATÓSÁG tanfolyamán ma délelőtt 9 órakor a MADISZ helyiségében Szabó István, a Kommunista Párt titkára és Balog Elemér ad elő.

FELHÍVJUK elvtársainkat, hogy a május elsején használt feliratos táblákat és zászlókat hozzák vissza. Propagandaosztály, Arany János-u. 1. b.

A Lovász-zugi tó környékén 1945 május 5-én, szombaton a nádas felégetésre kerül. Mivel a háborús helyzet következtében a nádasban fel nem robbant lövedékek is lehetnek, figyelmeztetem a lakosságot, hogy a Lovász-zugi tó környékén az égetés ideje alatt az esetleges robbanások veszélye miatt legalább 200 m-es körzetben belül ne tartózkodjanak. Polgármester

AZ ADY-TÁRSASÁG ma délután négy órakor a főigazgatóság hivatali helyiségében taggyűlést tart. Kérjük Társaságunk tagjait és azokat, akik érdeklődnek a Társaság munkája iránt, hogy jelenjenek meg a közgyűlésen. Elnökség.

A fogyasztókörzések érdekeinek fokozottabb megvédése céljából a polgármester felhívja a mérlegtulajdonosok figyelmét, hogy a közforgalomban nem használható mérlegeket és egyéb mérőeszközöket, melyek a törvényes követelményeknek nem felelnek meg,

SAKSZERVEZETI HIREK

Felhívjuk az ének- és zenetanárokat, hogy a Nevelők taggyűlésén, szombát d. u. 5 órakor saját érdeklődésükben jelenjenek meg Arany J.-u. 2. sz. alatti.

Bőrpári munkások vezetősége ma d. u. fél 5 órakor ülést tart.

Sütőmunkások ma d. u. 5 órakor taggyűlést tartanak Arany J.-u. 2. sz. alatti.

Konyha-, virág-, gyümölcskertészek szakszervezete ma d. u. 2 órakor gyűlést tart. Minden tag jelenjen meg. Felhívjuk a kertész földigénylők a pontos megjelenésre, mert a távolmaradás hátrányát felelősséget nem vállal a vezetőség.

Famunkás vezetőség vasárnap d. e. 9 órakor vezetőségi ülést tart.

Építőmunkások május 8-án, kedden d. u. 5 órakor bizalmi értekezletet tartanak. Rendkívül fontos napirendi pont. Minden munkáról, tekintet nélkül hányan dolgoznak, egy bizalmi jöjjen el.

A nyomdai munkások 12-es bizottsága vasárnap d. e. 9 órakor ülést tart saját székházában.

Fodrász szakszervezet vasárnap május 6-án d. e. 10 órakor taggyűlést tart fontos ügyben. Beiratkozás.

Mérnökök és technikusok szabad szakszervezetének alakuló gyűlése vasárnap reggel 9 órakor a szakszervezetek székházában. Az előkészítő bizottság fél 9 órakor, a nyilvántartásba vétel 9 órakor teljes számban jelenjenek meg.

— a forgalomból vonják ki. A mérlegitelesítő hivatal a hirtelmény megjelenséitől számított 8 nap múlva ellenőrzést fog tartani és a törvényes követelményeknek meg nem felelő mérlegeket és mérőeszközöket elkövetkező használatára ellen pedig a kihágási eljárást megindítja.

Térszene. A 6. honvéd kerületi parancsnokság honvéd zenekara Lengyel Sándor főtörzsröster vezényletével kedvező időjárás esetén f. hó 6-án (vasárnap) 11-12-ig a három orosz hősi emlékmű előtt, majd 12-13-ig a Déri-múzeum előtt térszenét tart.

A MADISZ MAV fogalmi csoportja május 6-án d. u. 3 órai kezdettel műsoros táncelőadást, rendez a nyilattelepi református kultúrházban, melyre az érdeklődőket szeretettel meghívja a rendezőség.

A nyugdíjas tanítók és óvónők május 7-én és 8-án, azaz hétfőn és kedden d. e. 8 óratól 2 óráig fizetik. Aki fel nem veszi, az 20-22-én kap illetményt.

Értesítés. Az I. fokú iparhatóság mellett alakított véleményező bizottság 1945. évi május hó 7-én, hétfőn délután 3 órakor ülést tart a város-háza I. emelet 16. sz. termében. Felkérem a tagokat, hogy ezen ülésre megjelenjen szíveskedjenek. Dr. Harsányi Imre, az I. fokú iparhatóság vezetője.

Dr. Naményiné gyorsíróiskolájába bármikor beiratkozhat, Piac-utca 58. Linoleum-házban.

Felhívjuk a Debrecenben működő összes taxifuvárokat, bérautókat és az összes sofőröket, szervezkedés végett okvetlen jelentkezzenek a vas-és fém munkások befizető helyiségében május 6-án, vasárnap d. e. 9 órakor Arany J.-u. 2. sz. alatti. Pontos megjelenést kérünk. Azok a szak-társak is, akik már Gyöngyösi Sándornál jelentkeztek.

Ipartestületi közlemény

Fodrászok figyelmébe! Felhívom a szakosztály azon tagjait, akik még az árszabályokat nem vették át, hogy azt sürgősen vegyék át, miután annak kifüggesztése kötelező. Az árszabályt Polgár fodrásznál (Cambrinus-passzázs) lehet megkapni. Elnök.

A hentes- és mészáros-szakosztály f. hó 6-án délelőtt 10 órakor az ipartestületi termében ülést tart. Tárgy: létfontosságú szakmai ügyek. Felkérjük tagjainkat, hogy a kartársak figyelmét hívják fel e közleményre. Külön meghívás szétküldve nem lesz.

ORVOSI HÍR. Dr. Jakabfi Imre fül-, orr-, gége-, szem-, klinikai tanársegéd ismét rendelt régi rendelőjében, Püspöki-palota.

HALÁLOZÁS. Csuka Imre, a gyulai Stébert húsáruhágyar üzemvezetője 41 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a II. a. ravatalozóteremből. Halálát bánatos feleségén és kislányai szülei, testvérei és rokonai gyászolják. Lakás: Rothermerö-u. 39. **Dankó** temetkezése: máj. 2. sz. 24

SZINHÁZ

Nem házasodom

Deési Jenő, Kőszegi Pál és **Nádasy László** operettjének ösbemutatóját nagy tetszéssel fogadta a közönség és éppen ez az ok, amely miatt kifogást kell támasztanunk a darab bemutatása ellen, mely — ha talán nem is rosszabb az utóbbi években látott operettek-nél — alkalmas arra, hogy az évtizedeken keresztül félrevelt izléslési közönséget továbbra is a régi, sekélyes álművészetek felé vezesse. A darab elég szórakoztató, de elcsépett, körüli izüi humora és zenéje semmiesetre sem közelíti meg azt a színvonalat, melyet a színház ezidei egyvalóan ösbemutatójától joggal elvárhatnánk.

Az előadás nagy meglepetése **Genesi Sári** kifogástalan szereplése. A már eddig is darabról-darabra fejlődő, elősorban éneklésre predesztinált művésznő utolsó fellépése óta játszani és táncolni is megtanult. Eleven, kedves, mulatságos, — keresve sem tudunk hibát találni. **Ólfai Baba** kiforrott művésze, játékteleltelligenciája a vidék legjobb primadonnái között biztosít helyet számára. **Süli Mányi** a második és harmadik felvonásban ügyes és szórakoztató, az elsőben (üljássza szerepét. Ugyanez vonatkozik **Csengeri Aladárra**, akinek eszköze — kirobbanó sikere ellenére is — kissé olcsónak találtuk. A férfiak közül **Perényi Kálmán** alakítása tetszett a legjobban. **Nagy Béla** szímpatikus és elegáns bonviván; **Szabó Samu** jó buffó. Nagyon tetszett kis szerepében a fiatal **Horváth Jenő**.

Külön dicséret illeti **Ólfai Baba** izlése ruháit.

DANCING
Széchenyi-u. 1/b. Ma d. u. 1/2 5-10
össztánc Kifűnő Jazz.
Május 8-án **HALADÓ**
TÁNC-TANFOLYAM

SPORT

Ujra éled a debreceni kerékpáros sport

Hosezú kényszerűsége után végre újra hallunk a debreceni kerékpárosokról. Az első szabad május elsején a sportünnepeken egy kis izlettöt kapott a nézőközönség a kerékpáros sport szépségei és izgalmából. Május elsején délután együttes indítással úgynevezett selejtező (kieséses) versenyzőket honfolyítottak le. Sorra került azokat egy gyorsasági verseny is két elő- és egy döntőfutammal.

Bár a felkészülés még nem teljes, mégis megállapíthatjuk, hogy a közönség érdeklődését nagyon felkeltette. Sajnálatos, hogy az első versenyszámban a főesélyes Báthorinak bukása következtében fel kellett adnia a versenyt. Bentmaradása esetén nagyon emelte volna a verseny színvonalát. Rézletes eredmények:

Selejtező verseny: (11 induló) 1. Németh (DVSC), 2. Nyitrai (Debreceni „Szabadság” Kerékpáros Egyesület), 3. Grandt (Debreceni „Szabadság” K. E.), 4. Gergely (Debreceni „Szabadság” K. E.)

A gyorsasági verseny eredménye: 1. Báthory (Debreceni „Szabadság” K. E.), 2. Vajás (Debreceni „Szabadság” K. E.), 3. Harangozó (Debreceni „Szabadság” K. E.), 4. Kiss (Debreceni „Szabadság” K. E.)

A Debreceni „Szabadság” Kerékpáros Egyesület pünkösdi egyik napján nagyszabású kerékpáros versenyt rendez, ahol a nézőközönségnek alkalma lesz meggyőződni az eddig elnyomott, mert főleg munkások által kultivált kerékpárversenyek nagyszerűségéről. (F. P.)

A DMTE labdarúgó és ökölvívó csapata vasárnap Nyiregyháza vendégszerel.

A Kereskedő Társulatban belépési nyilatkozat miatt megszakított belépés tovább folytatódik május 10-ig. A belépések meghosszabbítottak. Minden kereskedő, aki még eddig belépését nem teljesítette, ezen idő alatt okvetlenül végezze el.

Kereskedő Társulat közleményei

Tűzölőanyag- és építőanyagkereskedők szakosztálya május 5-én d. u. 5 órakor alakul meg. Az összes érdekeltek megjelenését kérjük.

Összereszek, zsidórusok, használtárukereskedők május 6-án, vasárnap d. u. 4 órakor szakosztályi ülést tartanak. Pontos megjelenést kérünk.

HIRDETMEY

Debrecen város földigénylő bizottsága f. hó 6-án, vasárnap reggel 8 órai kezdettel, este 6 óráig tartó fuvós és cigányzenekarral egybekötött batyus összejöveteli mulatságot rendez.

Ezen mulatságokkal egybekötve, birtoklevelek szétosztására is sor kerül, mindazok a földigénylők, kiknek a földjüket már cövekeltek, ezen ünnepségre feltétlenül jár-jenek el családtagjaikkal együtt. Összejöveteli hely: Nagyhegyes 2. Hartstein István-féle kastély.

Városi földigénylő bizottság.

Felelős szerkesztő és kiadó: **DR. TARISKA ISTVÁN.**

Szerkesztő: **VILÁG MIKLÓS**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József-út 28. sz.

II. emelet. Telefonszám: 254

Nyomatott a „Szabadság” nyomda- és kiadóvállalat körforgóegységén Debrecen, József kir. herceg-u. 16.

Felelős nyomdaigazgató: **MÉNÉS JÁNOS.**

Nagyszabású Kultur-esi és reggelig tartó táncmulatság

lesz az Arany Bika disztermében szombaton este 8-tól reggel 6-ig. Felszelelesi a apja távára rendezzi a MADISZ sport-szerveze e.

APRÓHIRDETÉSEK

ÁLLÁS

Egy férfi fodrászsegédet azonnali belépéssel felvesz. Ferenc József-út 89. Özv. Tóth Gézáné. 75

Keresetlik majoros vagy tanyás férfi, vagy nő közeli tanyára. Bundi-u. 13. 81

Részes munkát keresek búza-, árpa-, borsó-, tengerimunkára, lakás van. Jókai-u. 38. 32

Benkosztos idősebb férfit vagy nőt keresek közeli tanyára tanyásnak. Jókai-u. 38. sz. 33

Kovácssegéd felvétetik. Ugyanott, kokszot veszek. Nagy Gyula kovács, Erzsébet-u. 17. 54

Fodrászkisasszonyt esetleg kocsiztat is felveszek. Hraczkó Béla fodrász, Hatvan-u. 29. 67

Szücssegéd bormunkára teljes ellátással, jó fizetéssel azonnali felvétetik. Mátyásfalva. Szücs György szücsmester. 631

LAKÁS

Bütorozott szoba 1-2 személynek kiadó. Rudolf-utca 18. 80

Egy bütorozott szoba és egy szoba takarításért kiadó ugyanott, Kass-út 33/b. Népfürdővel szemben. 720

Egy bütorozott szoba kiadó. Cim a kialóban. 70

Kiadó központban szép különbejárattal szoba hallal együtt orvosi rendelőknek vagy irodának. Cim Bajusz bácsinál megtudható. Vár-
máj. 2. sz. 24

Nyugdíjas úr teljes ellátást és gondozást keres csendes családnál. Érdeklődni Botond-utca 3. 37

EGYÉB

Bontásból gerendák, lécek eladók. Kálvin-tér 4. festőműhely. 83

Egy duplatokos ajtó eladó. Gólya-u. 10. 66

Értesítés. A Szárnyaske-
rök Öngégélyező Egyesület f. hó 6-án (vasárnap) d. e. 10 órakor tagértekezletet tart. Minden tagot várunk. 16

Egy kis ipari Singer varrógép eladó. Kossuth-u. 41. Parkas Lászlónál érdeklődni. 77

Szemüvegeket, kereteket, optikai cikket minden mennyiségben vesz Cserép látészersz szaküzlete, Piac-utca 24. 621

Kerékpár-, varrógépjavítás. Varrógépet eladók, veszek, becserelek. Varrógéptű eladás. Karsay műszerész, Magoss György-tér 9. 25

Eladók és veszek használt férfi és női ruhát, szövetet és vásznat minden mennyiségben. Juhász, Hatvan-utca 29. 896

Modern stíl és antik bú-
nyesek, márkás festmények, fél hálók, magános szekrények, ágyak, konyha berendezések, étkezőstólak és mindenemű lakberendezési tárgyak nagy választékban beszerezhetők. Ivány Endre Áruforgalmi Irodájában és Műkereskedésében, Piac-utca 67 (Miklós-utca sarok). Ugyanott mindenféle lakberendezési tárgyak vétele. 89

4 kerékű kézikocsi veszt a „Szabadság”-nyomda, József kir. ng.-u. 16. 71

Valódi keleti szőnyegek eladók. Kálvin-tér 3. R

A „Takarékosság” felszólítja feleit, hogy számlatartozásaikat egyenlítsék ki, hogy a vállalat újra megkezdhesse működését. 7

Kártolást vállalom. Csonka-utca 18. 31

Varrógépaljat plattal keresek megvételre. Szabó Lajos, Mester-u. 21. 56

Elvesztettem sötétkék női télikabátomat Sámsonnál Debrecenig f. hó 2-án. Beszűletes megtaláló 5 kg. zsefírelébenben szíveskedjen leadni. Dobay, Miklós-u. 11. 58

Eladó 2 mázsa mész. Vendég-u. 6. 59

Kokot, tisztításhoz benzint veszek. Dalmi kalapos, Hatvan-u. 1. 60

Fekete öltönyt süldőért, vagy öltönyre kelmét ma-lacért cserélek. Bekecs-u. 9/a. 68

Korpa, kenyérhaj, aprókrumpli eladó. Szepességi-utca 45. Kettő csemetni. 69

Balkaros vagy sima gépet veszek. Egy félháló eladó. Kút-u. 124. 72

Kártolást, fonást elsőrendű gyapjúval vagy nagy munkabérral meg-fí etjük. Termékeik jeentkezzenek délutánok-lent. FAVORIT, Csapo-utca 24. 810

Új adott téglá- vagy betonkutat csinálók, javítók és tisztítók. Betonokat készítenek és áthelyeznek. Vékony Lajos, Ruyter-u. 44. szám. 71

Ne törje a fejt hogyan lesz új nyakkendője, olesón, izléseesen újjáalakítom, javítom. Használt nyakkendőt veszek. Gyűjtőhely: Bőr István üzlethelyisége (Városháza épület. Műhely: Dózsa-utca 15. 45

Tanárközpós tanítványokat vállal pénzért, lakásért, esetleg étkezésért. „Lelki-ismeretes” jellegére. K

Ruhára, harsányára szép-színű gyári gyapjúfonalak választhatók, előlegezettek. három napig fenntartjuk fehérben is. FAVORIT, Csapó-u. 24. 73

Használjunk békebeli panultból foszlány st p-polót, műrostmentes, ki-adós, amíg van. Favorit, Csapó 24. 865

Mindenféle bombaszerű bútorokat veszek. Teleki-u. 6. sz. 556

Aranyat, ezüstöt, órát, briliánsat magas árban vesz Blattner, Csapó 83. 179

Sörtöst, szarvasmarhát legmagasabb napi áron vásárolok. Vadász László, Miklós-u. 43. 10

Mozaiklapok. Aholit-lemezetek. fűrészpont szit-kostalaj javításra. mész-salak és kerti utakra vé-rös salak kapható a Deb-receni Műkögyárnál, —
Tűz-utca 2.

Az ifjú — a ne

A magyar városi probléma egyike az, már mind a városi és a vidéki lakosság részben, részben átalakulás a legnagyobb minden er-
het megold
Magyar
több kérdé-
az építés,
csalódnak
barcracl. Ez
a népi dem-
országért
ahol az er-
indulnak és
ha nem sár-
tatott par-
megművelni
a gyárak
közlekedés-
elindítani,
helyes irán-
veszélybe k-
ország, an-
döntő betes-
az egész né-
tézésébe.
Itt kapest-
gyar nép pe-
ság kérdé-
gyárakban,
iskolákban,
az ifjúság,
lányok és
erejükkel n-
rozni azokr-
melyek szű-
problémák
hoz viszont-
minden éne-
letükkel dol-
minden teré-
szükség. Az
tikus nevel-
teszi annak
miért kell
kel dolgozni
saját érdek-
egység szük-
gesen tudja
speciális if-
kat közösen
jék megoldat-
A felszab-
júság rögtő-
egység szük-
rehiyta a M-
nézzünk szem-
az ifjúság eg-
nem szület-
demokratikus
külön szerv-
mozgalmukat
letkeznek k-
egyesületek,
hözjárulnak
erejének sz-
Meg kell né-
deke az ifjú-
forgácsolása
a multban
az ifjúság e-
ket, kiknek
az ifjúság n-
van tulajdon-
nek nem érde-